

TRUNG NGÔN NGHỊCH NHĨ.

(Nhận Định Văn Chương).

Tác giả: **Vũ Liên Hoa.**

(Thư Vũ Liên Hoa gửi TTBG).

San Diego, Feb. 13/1996

Kính gửi chị Bông Giấy,

Hôm thứ Bảy đã định gửi bài ngay cho chị nhưng vì em muốn sửa lại vài chỗ nên đến hôm nay mới xong. Em cũng copy Trung Ngôn Nghịch Nhĩ và sửa lại hai chỗ, đánh máy nhầm một chút.

Em không biết nói gì hơn là chúc chị nhiều thành công, đặc biệt là sức khỏe. Ráng *cheer up* nghe chị, ví phỏng đường đời bằng phẳng cả thì anh hùng hào kiệt có hơn ai? Mặc dù chị không muốn làm anh hùng hào kiệt mà chỉ muốn làm một người chân thật, nhưng con đường đời chị đi cũng khúc khuỷu quá, phải không chị?

Thân mến, Liên Hoa.

[]

I.

Căn cứ trên bài "*Nói Chuyện Với Đàn Ông (?) Du Tử Lê*", qua đó nhà văn TTBG phơi bày những xích mích với nhà thơ Du Tử Lê khởi đi từ bài viết của TTBG trong Một Truyện Dài Không Có Tên thuật lại câu chuyện xung đột giữa Du Tử Lê với nữ ca sĩ Lê Uyên, tôi rất ngạc nhiên, vì đọc đi đọc lại bài TTBG viết, chẳng thấy điểm nào đáng để cho Du Tử Lê nổi giận cả.

"*Chồng bát còn có khi xô*", vợ chồng có những lúc hờn giận, cãi vã, đánh nhau, chuyện đó rất bình thường. Vợ mình thì mình phải sợ, vợ mà không sợ thì còn biết sợ ai nữa hở Trời? Vợ mình đánh mình chứ có phải vợ hàng xóm đánh mình đâu, ai cười thì hở mười cái răng.

Vả lại, "U đánh Lê" mà Lê nhịn thì mới lãng mạn, hiền hòa, thơ mộng chứ lự! Còn ngược lại "Lê đánh U" thì Lê đâu phải là nhà thơ Du Tử Lê "trong tay thánh nữ có đời ta" nữa. Lúc đó Lê biến thành ông chồng vũ phu khốn nạn O. J. Simpson mất rồi!

Nếu TTBG có thuật lại chuyện đó như một mẫu chuyện của các văn nghệ sĩ thì Du Tử Lê cũng nên bắt chước nhà hiền triết Socrate như sau:

"Sau khi đã chửi mắng Socrate tàn tệ, bà vợ ông vẫn chưa nguôi cơn giận, bèn bê nguyên thau nước dội lên đầu ông. Socrate chỉ cười mà cắt nghĩa rằng: 'Sau khi sấm chớp ùng ùng thì trời phải đổ mưa chứ!'"

Nhà thơ Du Tử Lê cũng nên cười xòa mà kết luận:

"Sau khi chiến tranh ngoại giao, tâm lý thất bại, phải có cuộc chiến tranh bằng quân sự để kết thúc cuộc tranh chấp chứ!"

II.

Nhà văn TTBG cũng cho biết, sau khi đăng vài bài Một Truyện Dài Không Có Tên trên Văn Uyển, đã có những bài báo phỉ nhổ cá nhân BG và TNH, có những người bạn phàn nàn với TNH về cô vợ tả xung hữu đột, có những người bạn quen làm mặt lạ ..v..v

Ô hay, tại sao các văn nghệ sĩ lại nổi giận khi bị (hay được?) đề cập đến trong MTDKCT?

Theo tôi, khi có tên trong quyển sách đó, các nhà văn, nghệ sĩ có hai điều đáng mừng:

1/ Quý vị có nổi tiếng, được đời biết mặt biết tên thì quần chúng mới tò mò muốn biết về đời tư, cá tính, giai thoại của quý vị chứ.

+ Tỷ như Nguyễn Công Trứ có là nhà thơ nổi tiếng, là nhà chính trị tài ba, nhà quân sự lỗi lạc thì câu chuyện "Giang sơn một gánh giữa đồng" mới được truyền tụng.

+ Nguyễn Khuyến, Chu Mạnh Trinh có là những nhà thơ tài hoa thì câu chuyện tặng chậu hoa trà "Xem hoa ta chỉ xem bằng mũi; Đếch thấy mùi hương, một tiếng khà" mới được trân trọng ghi vào văn học sử.

+ Và mới đây, nếu chúng ta không yêu mến nhà thơ T.T. Kh, không rơi lệ trước câu chuyện tình dang dở thì đâu có ai xông xáo đi tìm tung tích tác giả làm chi để đến nỗi nữ thi sĩ Vân Nương phải viết lá thư thanh minh:

..."Cuộc thăm gặp với sự hiện diện của cô em họ rất đàng hoàng đứng đắn vì trải qua 40 năm cả hai đều đã an phận, cả hai đều đang có bốn phận với gia đình mình..."

Bức thư thanh minh càng làm cho độc giả phân vân hơn nữa theo cụm từ "hai bên đều đã an phận" bà Vân Nương dùng.

Chúng ta chỉ an phận khi nào không đạt được những gì ao ước vượt quá tầm tay với nên phải chấp nhận những gì hiện có. Nghĩa là chúng ta đành ngậm bồ hòn làm ngọt! Nếu quan hệ giữa nhà văn Thanh Châu và Vân Nương chỉ bình thường là bạn cũ, tại sao Thanh Châu phải an phận và cả Vân Nương cũng an phận nữa???

Tương tự như vậy, Mai Thảo, Hoàng Anh Tuấn, Trần Quang Nam, Du Tử Lê, Lê Uyên v.v.. nếu là những con người vô danh tiểu tốt như cô Lê, cô Lựu gánh nước, hay anh Ba anh Tư đạp xích lô thì có lẽ TTBG cũng chẳng đề cập đến trong quyển sách của mình làm chi.

Không biết như vậy đã đủ cho quý vị văn nghệ sĩ đổi giận thành vui chưa?

2/ TTBG viết và xuất bản MTDKCT vào lúc tất cả văn nghệ sĩ --trừ Nguyễn Tất Nhiên-- đều hãy còn khỏe mạnh, sức sáng tác đang còn dồi dào, chứ TTBG không chờ khi quý vị trở thành bất tử, đi về "một cõi nhân gian không thể hiểu" theo kiểu nói của Du Tử Lê, rồi mới tha hồ vẽ lá thêm hoa các giai thoại về quý vị. Lúc đó quý vị có còn mắt đâu để đọc, tai đâu để nghe và miệng đâu để cãi nữa?

TTBG viết lại câu chuyện với thời gian và không gian minh bạch, nếu đúng thì quý vị cười xòa, sai thì quý vị tha hồ cãi chính, tranh luận, phản đối, như thế há chẳng phải là một điều đáng mừng hay sao?

III.

MTDKCT không phải là những bài viết về tiểu sử các văn nghệ sĩ. Đó chỉ là ghi lại những sự việc xảy ra trong giới văn nghệ mà không đưa ra bất cứ lời bình luận nào của chính tác giả.

MTDKCT là một Tâm Bút, TTBG viết lên những gì riêng cá nhân BG cảm biết về những sinh hoạt bình thường của giới văn nghệ, như lời TNH đã trả lời BG trong tác phẩm:

"Bố đâu có phê bình ai? Bố chỉ đưa ra những nhận xét của riêng bố. Điều ấy có thể sai và có thể đúng. Chỉ khác là khi nói lên nhận xét, bố cố gắng nói cho chính xác càng nhiều phân trăm sự thật càng hay."

Khô nổi, các nhà văn nhà thơ lại không ai muốn nhắc đến sự thật, mà chỉ muốn độc giả biết đến họ qua những huyền thoại, những hào quang do họ tạo ra, hay tạo lẫn cho nhau.

TTBG bị một số người e dè, xa lánh, đả kích vì BG thuộc mẫu người: *"Đã sợ thì không nói. Đã nói thì không sợ"*, cái điều đi ngược lại với tâm lý thông thường của con người: *"Đã sợ thì nói lên. Nói lên rồi chối bég!"*

IV.

Nguyễn Xuân Hoàng, Tổng Thư ký tạp chí Thế Kỷ 21 từ chối không đăng bài viết của TTBG: "Thử Đọc Một Đoạn Trong Một Bài Gợi Là Nghiên Cứu Của Ông Như Hạnh Hoàng Thụy An" mặc dù Nguyễn Xuân Hoàng đã xác nhận với TNH trong một lá thư rằng:

"... Bài viết rất hay, nhất là đoạn nói về Vinitaruci. Nhưng bởi vì chúng tôi đã thương lượng với ông Như Hạnh Hoàng Thụy An để nhờ ông này giúp cho vài việc trong vấn đề dịch thuật, vì vậy khi đăng bài viết của ông Nhật Viên (Thế Kỷ 21 số 29 tháng 9/1991) đã là một điều sứt mẻ với ông Như Hạnh Hoàng Thụy An rồi, dù rằng 'ban biên tập

đã cắt đi rất nhiều đoạn trong bài ấy'. Bây giờ nếu đăng thêm bài của chị Trần Thị Bông Giấy thì thật là kẹt cho chúng tôi..."

Quái lạ, phàm là trong việc nghiên cứu, mỗi khi đưa ra những sưu tầm, ý kiến mới mẻ thì phải thành khẩn mong được sự góp ý, chỉ giáo của những người có cùng sự quan tâm; chứ nếu đưa ra "nghiên cứu" và cho rằng nghiên cứu của mình đã đạt đến chân lý, rồi bịt tai bịt mắt, thù ghét những người khác quan điểm, thì đó có phải là thái độ của một nhà nghiên cứu chân chính không?

Hơn nữa, nếu báo chí vốn có chức năng cao quý là phản ánh công luận, mà bè phái không cho đăng những ý kiến đối nghịch, hoặc cắt xén, trình bày sai lạc bài viết của người không a dua theo phe mình, thì cũng như TTBG đã viết:

... "Lập ra một võ đài để rồi trói tay các võ sĩ khác, thấy lên đó cho võ sĩ phe mình hạ thủ tự do. Như vậy quả là chẳng đàng hoàng và thiếu công bình".

Bông Giấy gọi đó là "những quân phiệt văn nghệ".

+ "Phiệt" có nghĩa là bè đảng, phe cánh.

+ Quân phiệt là những quân nhân độc tài, tự chuyên, áp đặt chính sách của bè đảng mình.

+ Tài phiệt là những nhà tư bản gốc, lũng đoạn kinh tế để giành quyền lợi cho phe nhóm riêng.

+ Những học giả độc đoán, kéo bè kết đảng nâng nhau lên thì gọi là Học phiệt.

+ Còn những nhà văn nhà báo dành độc quyền sáng tác văn nghệ, độc quyền phát biểu ý kiến, độc quyền trình bày "nghiên cứu", độc quyền hướng dẫn công luận thì nên gọi là Văn phiệt và Báo phiệt!

Những Văn phiệt Báo phiệt như vậy, trong cộng đồng người Việt tỵ nạn, ở đâu cũng có, và có rất nhiều.

V.

Tình cờ nhận thấy tình trạng Báo phiệt, Văn phiệt lan tràn trong cộng đồng tỵ nạn, người viết bỗng có một sáng kiến như sau:

Chúng ta nên làm một tờ báo chuyên trị "chửi". Đó là một võ đài tự do, không ai bị trói tay trói chân, bịt mồm bịt miệng và độc giả cũng không bị bịt tai bịt mắt.

Tất cả các nhà văn chuyên nghiệp hay không chuyên nghiệp, tất cả các độc giả và thân hữu đều được tự do lên đài, tha hồ đánh đấm nhau bằng ngòi bút.

+ Hàng hàng lớp lớp các bài bình luận, khảo cứu, phê bình công tâm hay phê bình thiên vị, góp ý để xây dựng hay góp ý để phá hoại... đều được hoan nghênh và được dành cho đất dụng võ.

Sáng kiến này, người viết không giữ độc quyền, quý vị Mạnh Thường Quân hay có Investor nào muốn đầu tư thì cứ việc dùng, khỏi cần xin phép người viết.

Duy chỉ xin điều kiện như sau:

"Nếu sử dụng sáng kiến vừa nêu, quý vị hãy tôn trọng những nguyên tắc Ba Không và Một Có như sau:

1. Một Không là KHÔNG SÓT.

Nếu quý vị có đóng góp bài vở, thơ, văn, truyện ngắn, truyện dài, lời bàn Mao Tôn Cương, phê bình văn nghệ, chữ chủ bút, chủ nhiệm, ban biên tập, chữ Mạnh Thường Quân, Investor (nôm na là người bỏ tiền ra làm báo) ... thì đều được đăng tốt, không phân biệt chủng tộc, tôn giáo, giới tính, tuổi tác, không kỳ thị Nam Bắc. Tất cả các bài đều lần lượt được đăng, không bài nào bị bỏ SÓT đúng theo nguyên tắc "First come-First Serve", điển Nôm là "Chữ trước đăng trước, chữ sau đăng sau."

2. Hai Không là KHÔNG CẮT.

Những bài gửi về tòa soạn sẽ được đăng nguyên văn, không cắt xén, sửa chữa, không bóp méo vo tròn theo ý tòa soạn. Điển Nôm là "*Chữ ít đăng ít; chữ nhiều đăng nhiều. Càng chữ càng đăng!*"

3. Ba Không là KHÔNG CHỮ THUÊ, ĐÁNH MƯƠN.

Nghĩa là bài gửi phải oirigin ý tưởng của tác giả. Tòa soạn sẽ không chấp thuận những bài đánh thuê, chữ mướn. Chuyện! Đã là tờ báo chân chính thì ai lại phí giấy đăng bài chữ thuê đánh mướn? Đã là văn chương chữ nghĩa, ai lại thuê rẻ bán đắt bao giờ? Và lại, ông Trời đã công bình ban cho mọi người cái quyền bình đẳng là ai cũng đều có hai mắt, hai tai, hai tay, hai chân, một đầu, một miệng, thì xin quý vị hãy dùng cái của mình, đừng dùng cái của người khác và cũng đừng đưa cái của mình cho người khác dùng hộ.

Đó là nguyên tắc "Ba Không" bất di bất dịch.

4. Còn nguyên tắc "Một CÓ" thì rất giản dị:

Tất Cả Các Bài Viết Phải Ghi Họ Tên, Địa Chỉ và Số Điện Thoại.

Đó là nguyên tắc không bao giờ thay đổi của tờ báo chuyên trị chữ với ban biên tập vô học, hạ cấp, côn đồ, du đảng nhưng KHÔNG HÈN! Chịu chơi nhưng không bao giờ chơi chịu! Tuyệt đối không nhận những bài nặc danh, bởi những bài nặc danh đã có chỗ đứng riêng của nó là máy Fax và... sọt rác.

Đã sợ thì đừng viết. Đã viết thì không sợ.

□

Vũ Liên Hoa
San Diego, Jan. 10/1996

